

Zbliża się Armagedon dolara

29 kwietnia 2022

Status dolara amerykańskiego jako głównej międzynarodowej waluty rezerwowej po II wojnie światowej był i jest obecnie najważniejszym czynnikiem decydującym o pozycji USA jako największej siły militarnej na świecie. Wynika to również z rywalizacji wielkich mocarstw i zmian polaryzacji systemu międzynarodowego.

Status waluty rezerwowej pozwolił Stanom Zjednoczonym na zgromadzenie ogromnej góry długu federalnego o wartości ponad 30 bilionów dolarów (stan na początek 2022 r.), bez martwienia się o jego stabilność finansową lub spłatę, przynajmniej do tej pory. Stosunek długu USA do PKB przekracza 130%, co plasuje Stany Zjednoczone w kategorii „mocno zadłużonych państw”.

Proces, w którym dolar amerykański osiągnął status waluty rezerwowej. System Bretton-Woods 1946-1971

Od II wojny światowej międzynarodowy system finansowy jest regulowany formalną umową Bretton Woods System, podpisaną przez 44 państwa na konferencji w Bretton Woods w 1944 r. Zgodnie z tą umową dolar amerykański został celowo wybrany jako kotwica międzynarodowego systemu walutowego.

Departament Skarbu USA utrzymywał stabilny kurs dolara, sprzedając złoto za pośrednictwem London Gold Pool po 35 dolarów za uncję. Wreszcie, w sierpniu 1971 roku, prezydent Nixon zatamował wykrwawianie się systemu zamykając Gold Pool i blokując wymienialność dolara na złoto (tzw. szok Nixona), ogłaszając, że dolar jest płynną walutą. Zawieszenie wymienialności dolara oznaczało koniec systemu z Bretton Woods. Inne główne waluty również znalazły się pod silną

presją, aż do początku 1973 r. wszystkie podlegały wahanom.

Narodziny petrodolara w latach 1974-1975 i recykling petrodolara

Kryzys naftowy z 1973 r. dodatkowo ugruntował wartość dolara w wyniku tego szoku naftowego, co skłoniło Arabię – Saudyjską i kraje OPEC do zawarcia tajnego porozumienia z Waszyngtonem, którego głównym architektem był legendarny sekretarz stanu prezydenta Nixona – Henry Kissinger. W zamian za polityczną i militarną ochronę Waszyngtonu kraje OPEC musiały sprzedawać ropę tylko w dolarach. Pranie petrodolarów to proces, w którym kraje eksportujące ropę, zarabiając więcej pieniędzy, niż mogłyby zainwestować we własną gospodarkę, inwestują nadwyżki w amerykańskie papiery dłużne. Termin „recykling petrodolarów” został ukuty przez samego Henry’ego Kissingera.

SWIFT

Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication (SWIFT) to firma z siedzibą w Belgii, która jest globalnym dostawcą bezpiecznych usług przesyłania wiadomości finansowych, obejmującym ponad 200 krajów i regionów, a także 11 000 banków i instytucji finansowych.

Po ataku terrorystycznym z 11 września w Nowym Jorku (2001) rząd Stanów Zjednoczonych naciskał na SWIFT, aby umożliwił władzom amerykańskim dostęp do danych bankowych w celu monitorowania, kontrolowania i ograniczania międzynarodowych transakcji walutowych do celów terrorystycznych. Ostatecznie SWIFT przyznał władzom USA wyłączny dostęp do danych i wkrótce Stany Zjednoczone zaczęły wykorzystywać je również do innych celów, w szczególności do sankcji motywowanych politycznie. Stany Zjednoczone zyskały bezprecedensową przewagę strategiczną.

Pozwoliło to Stanom Zjednoczonym na uzyskanie bezprecedensowej

strategicznej przewagi nad swoimi geopolitycznymi przeciwnikami (początkowo ZSRR, obecnie Rosja i Chiny), a mianowicie praktycznie nieograniczone możliwości wydawania dolara, przy jednoczesnym akumulowaniu długu publicznego. Umożliwiło to rządowi USA i Pentagonowi ustanowienie, zbudowanie i utrzymanie kompleksu wojskowo-przemysłowego i sił wojskowych na całym świecie, „Command of Commons”, jak mówi Barry Posen.

To „nieograniczone zadłużenie” pozwoliło Stanom Zjednoczonym na „prawie nieograniczone wydatki wojskowe”, a także na ustanowienie różnych, umotywowanych politycznie, sankcji na całym świecie, zgodnie z celami politycznymi USA. Budżet wojskowy USA jest równy sumie następnych dziesięciu na świecie i stanowi około 40% rocznej światowej sumy.

Rola dolara jako niekwestionowanej waluty rezerwowej, jak również wyłączny dostęp do danych SWIFT, pozwala Stanom Zjednoczonym na nakładanie jednostronnych sankcji, grożenie wojną handlową i innymi działaniami karnymi przeciwko każdemu innemu krajowi i podmiotowi, na żądanie polityki USA. W ostatnich latach militaryzację dolara i innych rodzajów broni gospodarczej coraz częściej stosowały Stany Zjednoczone, m.in. przeciwko Rosji, Iranowi, Korei Północnej, Wenezueli, Chinom, Kubie, Nikaragui, Turcji, Libii, Syrii i wielu innym krajom (w tym przeciwko sojusznikom). Jednak po światowym kryzysie finansowym z lat 2008-2010 proces dedolaryzacji w gospodarce światowej zaczął przyspieszać. Jak widać powyżej, proces dedolaryzacji ma również znaczenie polityczne i militarne.

Schemat dedolaryzacji Rosji i Chin

Ten wspólny program jest zdecydowanie najpoważniejszym i najpotężniejszym wysiłkiem w celu zdetronizowania dolara amerykańskiego, chociaż były już inne próby.

Oficjalny plan dedolaryzacji gospodarki rosyjskiej na lata 2018-2024

We wrześniu 2018 roku prezes rosyjskiego banku VTB Andriej Kostin ujawnił swój czteroczęściowy plan rezygnacji z dolara amerykańskiego w transakcjach Rosji z zagranicą. Przewodniczący Komisji Rynków Finansowych niższej izby rosyjskiej, poseł Anatolij Aksakow, poparł plan całkowitego zaprzestania korzystania z dolara amerykańskiego, zauważając, że program można zakończyć w ciągu trzech do pięciu lat. Rosyjski minister finansów Anton Siluanow powiedział w październiku 2018 r., że plan dedolaryzacji rosyjskiej gospodarki został przygotowany i przedstawiony rządowi. Zgodnie z planem Rosja będzie dążyć do pełnej dedolaryzacji gospodarki do 2024 roku.

Program jest skomplikowany, ale kluczową kwestią jest to, że rosyjscy eksporterzy, którzy używają rubli zamiast dolarów, otrzymają ogromne korzyści podatkowe, w tym szybszy zwrot podatku VAT i inne zachęty do porzucenia dolara. Rosja będzie stopniowo przechodzić na taki system płatności międzynarodowych, który będzie wiązał się z zapłatą w rublach za rosyjskie towary kupowane na rynku światowym i będzie dotyczył wyłącznie ropy, gazu i uzbrojenia. Rosja stworzy nowy system płatności (SPFS), który nie będzie mógł być kontrolowany przez Stany Zjednoczone (alternatywa dla SWIFT). Rozwój tego systemu rozpoczął się w 2015 roku i jest testowany od 2017 roku.

Rosnące rezerwy walutowe Rosji i niskie zadłużenie

Zakupy złota przez Rosję osiągnęły rekordowy poziom w ciągu ostatnich pięciu lat, co uczyniło Rosję największym nabywcą i

piątym posiadaczem złota monetarnego na świecie. Nastąpiło gwałtowne przesunięcie z dolarów amerykańskich na euro, juany i jeny w asortymencie walut obcych posiadanych przez rosyjski bank centralny. Rosja zlikwidowała prawie wszystkie amerykańskie bony skarbowe i inne formy zadłużenia USA oraz inwestuje w złoto. Całkowita kwota rezerw forex przekroczyła 620 miliardów dolarów pod koniec jesieni 2021 r., co plasuje Rosję na piątym miejscu na świecie. Stosunek długu publicznego Rosji do PKB wynosi około 17% i jest jednym z najniższych na świecie. Zrównoważony lub nadwyżkowy budżet państwa to kolejny powód, dla którego Rosja nie musi pożyczać za granicą.

Centralny Bank Rosji (CBR) podtrzymał zasadę „im mniejsze zadłużenie, tym mniejsze szanse na niewypłacalność”. Podstawowym uzasadnieniem „polityki niskiego zadłużenia, wysokich rezerw i umiarkowanego wzrostu gospodarczego” jest celowa i dobrowolna próba „teflonizacji” rosyjskiej gospodarki narodowej przeciwko sankcjom zewnętrznym i innym środkom karnym. Strategia ma zapobiegać powtórce z 2014 roku, kiedy Zachód nałożył sankcje na Moskwę i spadł rubel.

Krajowe środki Chin

Trwający konflikt handlowy między USA a Chinami oraz sankcje wobec chińskich podmiotów zmusiły Chiny do podjęcia kroków w celu uwolnienia drugiej co do wielkości gospodarki świata od uzależnienia od dolara. Chiński rząd nie zrobił zamieszania w tej sprawie. Jednak Ludowy Bank Chin (PBOC) regularnie zmniejszał udział amerykańskich obligacji skarbowych, pozostając drugim co do wielkości zagranicznym posiadaczem amerykańskiego długu państwowego. Chiny, podobnie jak Rosja, zaczęły rozwijać własną platformę płatności zagranicznych (CIPS), system konkurujący z SWIFT. Test systemu trwa od 2019 roku. Co więcej, zamiast natychmiast porzucić dolara, Chiny próbują umiędzynarodowić swoją własną walutę, juana, która została włączona do koszyka MFW wraz z dolarem amerykańskim, jenem japońskim, euro i funtem brytyjskim. Pekin podjął

ostatnio kilka kroków w kierunku wzmocnienia juana, w tym gromadzenia rezerw złota, uruchamiania kontraktów terminowych na ropę naftową denominowanych w juanie oraz wykorzystywania własnej waluty w handlu z międzynarodowymi partnerami. Podczas Igrzysk Olimpijskich w 2022 r. Chiny oficjalnie uruchomiły cyfrowego juana, co oczywiście jest częścią programu internacjonalizacji juana. Cyfrowy juan szybko stał się bardzo popularny, a do końca 2021 r. w Chinach otwarto już ponad 140 milionów portfeli osobistych.

W ramach Inicjatywy Jedwabnego Szlaku (BRI), Chiny planują wprowadzić instytucje handlowe w krajach uczestniczących w celu promowania korzystania z juana. Ponadto Chiny aktywnie naciskają na większe wykorzystanie juana i walut narodowych w ramach porozumienia o nazwie Regional Comprehensive Economic Partnership (RCEP), obejmującego kraje Azji Południowo-Wschodniej. RCEP składa się z 16 krajów sygnatariuszy i tworzy unię prawie 3,4 miliarda ludzi w oparciu o łączną gospodarkę o wartości 50 bilionów dolarów, co stanowi prawie 40% światowego PKB.

W ramach innych międzynarodowych stowarzyszeń, takich jak BRICS, SCO i EAEU, a także w handlu dwustronnym, zarówno Chiny, jak i Rosja dążą do tego, aby w coraz większym stopniu używać walut krajowych, a nie dolarów amerykańskich. Ta procedura jest już stosowana w handlu z Indiami, Iranem, Turcją, UE, Japonią i wieloma krajami afrykańskimi.

Ostatnie wypowiedzi na temat dedolaryzacji

W narastającym konflikcie między Wschodem a Zachodem Rosja i Chiny coraz częściej rozważają wykorzystanie własnych walut we wzajemnych umowach i szukanie sposobów przeciwdziałania sankcjom, ujawnił na początku lutego wysłannik Moskwy w Pekinie w 2022. Andriej Denisow skomentował wpływ nałożonych embarg przez państwa zachodnie na związki między tymi dwoma

narodami. Według korespondenta „nieprzypadkowo w ostatnich latach coraz częściej mówi się o szerokim wykorzystaniu walut narodowych w rozliczeniach transakcji handlu zagranicznego”.

W grudniu doradca prezydenta Władimira Putina ds. polityki zagranicznej Jurij Uszakov ujawnił, że rosyjski przywódca i jego chiński odpowiednik Xi Jinping obiecali opracować wspólne struktury finansowe, aby umożliwić obu narodom pogłębienie więzi gospodarczych bez ingerencji państw trzecich. Posunięcie to wydawało się być odpowiedzią na serię ostrzeżeń z Zachodu, że Moskwa może zostać odcięta od międzynarodowego systemu płatności SWIFT z siedzibą w Brukseli jako środek karny, gdyby wojska rosyjskie zorganizowały inwazję na Ukrainę.

W zeszłym roku rosyjski minister spraw zagranicznych Siergiej Ławrow powiedział, że oba kraje „muszą zrezygnować z korzystania z międzynarodowych systemów płatniczych kontrolowanych przez Zachód”. Jego uwagi były echem wcześniejszych wypowiedzi jego zastępcy Siergieja Riabkova, który powiedział magazynowi biznesowemu Bloomberg, że konieczne jest „zabarykadowanie systemu finansowego i gospodarczego USA, aby wyeliminować zależność od tego toksycznego źródła ciągłych wrogich działań” i „ograniczenie roli dolara w dowolnej operacji”.

W czwartek 3 lutego 2022 r. agencja informacyjna Xinhua opublikowała podpisany przez prezydenta Putina artykuł pt. „Rosja i Chiny: partnerstwo strategiczne zorientowane na przyszłość”, w którym stwierdza: „Stale rozszerzamy umowy w walutach narodowych i tworzymy mechanizmy aby zrównoważyć negatywny wpływ jednostronnych sankcji. Ważnym kamieniem milowym w tej pracy było podpisanie w 2019 roku porozumienia między rządem rosyjskim a rządem chińskim w sprawie płatności i odszkodowań”.

Wspólna Platforma Płatnicza Chiny-Rosja, grudzień 2021 r.

Na niedawnym zdalnym szczycie Putin-Xi 15 grudnia 2021 r. Rosja i Chiny obiecały opracować nowe wspólne struktury finansowe, aby umożliwić stronom pogłębienie więzi gospodarczych w sposób, na który obce państwa nie były w stanie wpływać. Platforma płatnicza jest podstawą zdecydowanej większości transakcji międzynarodowych. Prace nad zastąpieniem systemu SWIFT wspólnym systemem chińsko-rosyjskim trwają w obu krajach od 2015 roku (rosyjski SPFS i chiński CIPS).

W trakcie rozmów w grudniu 2021 r. Putin i Xi zaapelowali o zwiększenie udziału walut narodowych we wzajemnych porozumieniach oraz o rozszerzenie współpracy w celu zapewnienia rosyjskim i chińskim inwestorom dostępu do swoich rynków kapitałowych. Zarówno Rosja, jak i Chiny coraz częściej odchodzą od używania dolara amerykańskiego jako głównej waluty w handlu międzynarodowym, zamiast tego używają własnych nominałów do wspierania rosnącego wolumenu handlu Moskwa-Pekin. Ta trajektoria obecnie przyspiesza, udział dolara w dwustronnej wymianie handlowej wyniósł w 2015 r. około 90%, podczas gdy w 2021 r. nieco ponad 40%.

Szczyt Rosja-Iran, styczeń 2022

Szczyt rosyjsko-irański pod koniec stycznia 2022 r. w Rosji, zbiegający się z ćwiczeniami marynarki wojennej rosyjsko-irańsko-chińskiej na Morzu Omańskim, przed spotkaniem Xi-Putina na początku lutego w Pekinie, sugeruje strategiczną wizję w szybkiej ewolucji dla trzech mocarstw euroazjatyckich. Kluczowym tematem obrad był „dokument o współpracy strategicznej” między Iranem a Rosją. Ta mapa drogowa będzie podstawą nowej 20-letniej umowy o partnerstwie strategicznym, która zostanie sfinalizowana w 2022 roku. Procedura ta jest w rzeczywistości aktualizacją wcześniejszego 20-letniego

traktatu o współpracy podpisanego w 2001 roku, który pierwotnie miał trwać 10 lat i następnie dwukrotnie przedłużane, za każdym razem na pięć lat.

Kluczowym elementem nowego 20-letniego partnerstwa strategicznego między dwoma sąsiadami z pewnością będzie sieć rozliczeniowa zlokalizowana w Eurazji i zaprojektowana tak, aby konkutować z SWIFT, globalnym międzybankowym systemem przesyłania wiadomości. Gdy system zacznie działać, oczywiście w 2022 roku, będzie idealny dla Iranu, który bardzo chce zwiększyć wymianę handlową z Rosją, ale jest hamowany przez sankcje USA. Iran podpisał już umowy handlowe i jest zaangażowany w długofalowy rozwój strategiczny zarówno z Rosją, jak i Chinami.

Szczyt rosyjsko-chiński w Pekinie, 4 lutego 2022 r.

Prezydent Xi Jinping i jego odpowiednik Władimir Putin przeprowadzili rozmowy w Pekinie oraz wzięli udział w ceremonii otwarcia XXIV Zimowych Igrzysk Olimpijskich. Na podstawie ich rozmów wydano wspólne oświadczenie.

Zarówno Rosja, jak i Chiny sprzeciwiają się ingerencji w ich sprawy wewnętrzne, co jest zgodne ze wszystkimi zasadami pokoju westfalskiego. Ważnym elementem tej decyzji jest rozszerzenie roli walut narodowych i utrzymanie mechanizmów niwelujących wpływ jednostronnych sankcji USA. To bardzo ważny punkt. Stany Zjednoczone konsekwentnie wykorzystywały centralną rolę dolara amerykańskiego w handlu międzynarodowym jako wehikułu wpływania na politykę krajową krajów zmuszonych do używania dolara. To się zmienia i oczekuje się, że tempo zmian wzrośnie w nadchodzących latach, ponieważ coraz więcej krajów porzuca dolara jako środek płatniczy w handlu międzynarodowym.

We wspólnym oświadczeniu nie ma szczegółowego odniesienia do

dedolaryzacji, ale niektóre punkty dokumentu są w tym względzie istotne: Strony dążą do kontynuowania prac nad powiązaniem planów rozwoju Eurazjatyckiej Unii Gospodarczej i Inicjatywy Pasa i Szlaku w celu intensyfikacji praktycznej współpracy między EUG i Chinami w różnych sektorach oraz promowania większego połączenia między regionami Azji, Pacyfiku i Eurazji. Strony potwierdzają swoje zaangażowanie w budowę Partnerstwa Eurazjatyckiego równoległe i w koordynacji z budową Pasa i Szlaku w celu promowania rozwoju stowarzyszeń regionalnych oraz dwustronnych i wielostronnych procesów integracyjnych z korzyścią dla narodów kontynentu euroazjatyckiego.

Strony wspierają głębokie partnerstwo strategiczne w ramach BRICS, promują szeroką współpracę w trzech głównych obszarach: polityka i bezpieczeństwo, ekonomia i finanse oraz wymiany humanitarne. W szczególności Rosja i Chiny zamierzają zachęcać do interakcji w dziedzinie zdrowia publicznego, gospodarki cyfrowej, nauki, innowacji i technologii, w tym technologii sztucznej inteligencji, a także do większej koordynacji między krajami BRICS na platformach międzynarodowych.

Strony przyczynią się do nadania nowej dynamiki interakcjom gospodarczym między państwami członkowskimi SCO w sektorach handlu, produkcji, transportu, energetyki, finansów, inwestycji, rolnictwa, ceł, telekomunikacji, innowacji i innych sektorów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, w tym poprzez zastosowanie zaawansowanych, niskozasobowych, energooszczędnych i ekologicznych technologii. Niewątpliwie te punkty odnoszą się do dużej bazy użytkowników przyszłej „alternatywy dla SWIFT”.

Odetnij Rosję od SWIFT

Wobec coraz większej liczby deklaracji w USA i Unii Europejskiej o wyłączeniu Rosji z globalnej sieci SWIFT jako „piekielnej sankcji” w związku z rosyjską inwazją na Ukrainę,

zainteresowanie skierowane jest na alternatywne sieci, które Rosja może zastosować.

SPFS jest rosyjskim odpowiednikiem SWIFT i został opracowany przez rosyjski bank centralny w 2015 roku, po tym, jak rząd USA zagroził odłączeniem Rosji od systemu SWIFT. Pierwsza transakcja w sieci SPFS z udziałem firmy pozabankowej miała miejsce w grudniu 2017 r. Według stanu na marzec 2018 r. w sieci znajdowało się już ponad 400 rosyjskich instytucji (głównie banków), co oznacza, że system SPFS obsługuje rozliczenia wewnątrzrosyjskie. Jednak problemem z jakimkolwiek odłączeniem SWIFT byłby brak łączności międzynarodowej. Rodzi to pytanie, jak szybko Rosja byłaby w stanie zintegrować SPFS z innymi systemami i czy Stany Zjednoczone nałożyłyby również sankcje na kraje, które łączą się z SPFS.

Chociaż rosyjski SPFS może być trzy razy tańszy niż SWIFT, obecna sieć działa tylko w godzinach pracy w dni powszednie, a jej rozmiar wiadomości jest ograniczony do 20 KB. Z drugiej strony SWIFT działa 24/7 i umożliwia transmisję 10 MB w swojej sieci.

Obecnie istnieje plan integracji rosyjskiej sieci SPFS z chińskim transgranicznym systemem płatności międzybankowych (CIPS), podczas gdy rząd rosyjski prowadzi również rozmowy w sprawie rozszerzenia SPFS na inne kraje, takie jak Turcja i Iran. Od 2019 r. zawarto również liczne porozumienia dotyczące podłączenia SPFS do systemów płatniczych Chin, Indii, Iranu, a także do krajów EUG Armenii, Białorusi, Kazachstanu, Kirgistanu. EUG ma również umowy o wolnym handlu z Serbią, Singapurem i Wietnamem, a także wiele innych oczekujących umów. Na koniec 2020 roku do SPFS przyłączone były 23 banki zagraniczne, w tym z Armenii, Białorusi, Niemiec, Kazachstanu, Kirgistanu i Szwajcarii.

Stawka odłączenia Rosji jest wysoka i z pewnością zwiększyłaby ryzyko rosyjskiej inwazji na Ukrainę i stopniowego wprowadzenia jej gospodarki do Eurazjatyckiej Unii

Gospodarczej. Zintensyfikowałoby to nową zimną wojnę z wzajemnie rozłącznymi systemami. Handel UE i energia z Rosji byłyby zagrożone i zastąpione przez Stany Zjednoczone, co oznaczałoby znaczny wzrost cen konsumenckich w UE. Być może przewidując nadchodzące problemy, Białoruś, która graniczy zarówno z Rosją, jak i Ukrainą, rozpoczęła proces odłączania swoich systemów finansowych od sieci SWIFT, aby zamiast tego podłączyć je do alternatywnego systemu przesyłania komunikatów finansowych (SPFS) Rosji. Kolejną niewiadomą jest szybkość i szerokość, z jaką rosyjski system SPFS może zostać zintegrowany z innymi systemami, takimi jak chiński CIPS.

Chiński transgraniczny system płatności międzybankowych (CIPS)

Transgraniczny Międzybankowy System Płatniczy (CIPS) to system płatniczy oferujący usługi rozliczeniowe i rozrachunkowe uczestnikom płatności i transakcji transgranicznych realizowanych w RMB. Jest to ważna infrastruktura rynku finansowego w Chinach. Faza I CIPS rozpoczęła działalność w październiku 2015 r. Pierwsza grupa uczestników bezpośrednich obejmowała 19 banków chińskich i zagranicznych oraz 176 uczestników pośrednich z 47 krajów i regionów. W marcu 2016 CIPS podpisał Memorandum of Understanding z SWIFT w sprawie wdrożenia SWIFT jako kanału komunikacji łączącego CIPS z członkami SWIFT. CIPS nie ułatwia przelewu środków, wysyła zlecenia płatnicze, które muszą być rozliczone na międzybankowych rachunkach korespondencyjnych. Każda instytucja finansowa, aby wykonywać operacje bankowe i móc korzystać z tych komercyjnych cech, musi być bankiem lub musi być powiązana z innymi bankami. Jednak w lipcu 2015 r. poinformowano, że rozwój CIPS będzie ograniczony do transgranicznych transakcji handlowych juana, a nie do transakcji związanych z akcjami. Ponadto niektóre problemy techniczne opóźniły realizację projektu. Dziś CIPS może zaoferować komplementarną sieć do rozliczania umów handlowych

w chińskiej walucie.

Rosyjsko-chiński system wspólnych płatności

Podczas niedawnej telekonferencji Putin-Xi 15 grudnia 2021 r. Rosja i Chiny obiecały opracować nowe wspólne struktury finansowe, aby umożliwić stronom pogłębienie ich więzi gospodarczych w sposób, na który nie mają wpływu obce państwa. Platforma płatnicza jest podstawą zdecydowanej większości transakcji międzynarodowych. Prace nad zastąpieniem systemu SWIFT wspólnym systemem chińsko-rosyjskim trwają w obu krajach od 2015 roku (rosyjski SPFS i chiński CIPS).

Ten ruch wydaje się być odpowiedzią na serię niedawnych ostrzeżeń, że kraje zachodnie mogą zdecydować się na odłączenie Rosji od systemu finansowego SWIFT z siedzibą w Brukseli jako formę sankcji. Gdy ten nowy wspólny system stanie się dostępny, bez wątpienia przyciągnie on również wiele innych krajów. System przyjmą główne banki w obu krajach, podobnie jak te w Eurazji i Azji, które prowadzą z nimi interesy, a następnie duża liczba banków na globalnym Południu. Na dłuższą metę SWIFT będzie używany tylko w wyjątkowych przypadkach, jeśli Chiny i Rosja postawią na swoim. W związku z tym szczególną uwagę zwrócono na konieczność dalszej intensyfikacji działań na rzecz utworzenia niezależnej infrastruktury finansowej do obsługi operacji handlowych między Rosją a Chinami. Oczywiście, celem tego wspólnego projektu chińsko-rosyjskiego jest stworzenie sieci rozliczeniowej opartej na euroazjatyckiej, zaprojektowanej, aby konkutować z SWIFT, globalnym systemem przesyłania wiadomości między bankami. Począwszy od Rosji, Iranu i Chin (RIC), mechanizm ten ma potencjał do zjednoczenia narodów Szanghajskiej Organizacji Współpracy (SCO), Eurazji Unii Gospodarczej (EAEU), ASEAN, BRICS i innych regionalnych organizacji handlu/bezpieczeństwa. Połączona waga

geoekonomiczna wszystkich tych graczy nieuchronnie przyciągnie wiele innych krajów na globalnym Południu a nawet z Europy.

Podstawa tego już istnieje. Chiny uruchomiły swój transgraniczny system płatności międzybankowych (CIPS) w 2015 roku przy użyciu juana. Rosja opracowała własny system przekazywania komunikatów finansowych (SPFS). Zbudowanie niezależnego rosyjsko-chińskiego systemu finansowego poprzez połączenie dwóch istniejących systemów krajowych nie powinno stanowić problemu nie do pokonania, ponieważ w obu krajach dostępne są umiejętności na wysokim poziomie. Otwartą kwestią jest wybór standardowej waluty, ewentualnie juana. Gdy nowy system zacznie funkcjonować, być może już w 2022 r., byłby idealny również dla Iranu, który chce zwiększyć handel z Rosją, ale jest hamowany przez sankcje USA. Iran podpisał już umowy handlowe i jest zaangażowany w długofalowy rozwój strategiczny zarówno z Rosją, jak i Chinami.

Sytuacja gospodarcza Stanów Zjednoczonych, najnowsze informacje

Centralna rola dolara na światowych rynkach finansowych odzwierciedlała zarówno brak zaufania do amerykańskiego przywództwa, jak i brak rozsądnych alternatyw. Ta rola jest teraz zagrożona rozległymi i rosnącymi zagrożeniami. Jednym ze znaków jest osłabienie wiary w zdolność Ameryki do utrzymania systemu w całości. Zadłużenie USA utrzymywało się na bardzo alarmującym poziomie przez ostatnie cztery lata, dług federalny przekroczył 30 bilionów dolarów na początku 2022 r. a wszystkie inne sektory społeczeństwa amerykańskiego również mają rekordowe poziomy zadłużenia. Deficyt budżetu federalnego przekracza obecnie bilion na rok podatkowy 2021 i rośnie. Nierównowaga między dochodami a wydatkami jest oszałamiająca, zwłaszcza wydatki wojskowe wydają się przytłaczające.

W 2021 r. deficyt handlu towarami i usługami w USA gwałtownie wzrósł do rekordowych 859 miliardów dolarów, podał Departament

Handlu USA. Według departamentu import USA wzrósł o 20,5% do 3,39 bln USD w 2021 r., podczas gdy eksport wzrósł o 18,5% do 2,53 bln USD. Według departamentu amerykańska gospodarka wzrosła o 5,7% w 2021 r., głównie dzięki ogromnym pakietom wsparcia fiskalnego i monetarnego administracji Bidena (100% finansowania dłużnego), po wywołanym pandemią spadku o 3,4% w 2020 r. Rosnąca inflacja również odgrywa coraz większą rolę w gospodarce amerykańskiej. Indeks cen towarów i usług konsumpcyjnych w USA wzrósł w styczniu o 7,5% w porównaniu z rokiem poprzednim, największy wzrost od 12 miesięcy w ciągu ostatnich 40 lat.

Przyszłość dolara amerykańskiego i jego rola w dyplomacji finansowej

Chociaż Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW) jest wiodącym światowym forum promowania międzynarodowej współpracy monetarnej i utrzymuje w tym celu niezbędny zestaw narzędzi (SDR i fundusze stowarzyszone), Fundusz nie był w stanie w pełni poradzić sobie z niedociągnięciami obecnej sytuacji systemu opartego na dolarach. W kontekście globalnego kryzysu finansowego jesienią 2009 r. UNCTAD opublikował raport wzywający do stworzenia nowej waluty rezerwowej opartej na SDR, zarządzanej przez nowy globalny bank rezerwowy. MFW opublikował w lutym 2011 r. raport stwierdzający, że wykorzystanie SDR-ów może pomóc ustabilizować globalny system finansowy.

Siła i status waluty rezerwowej ostatecznie zależą od zaufania do intencji emitenta

Stany Zjednoczone i ich sojusznicy wojskowi i polityczni od dziesięcioleci prowadzą negocjacje w celu stworzenia dzisiejszej polityki i instytucji monetarnych i finansowych.

Podczas gdy siła armii amerykańskiej była w stanie wymusić „Pax America” na całym świecie, Rezerwa Federalna USA i Departament Skarbu USA odegrały istotną rolę w stabilizacji rynków finansowych. Ale teraz ma miejsce historyczna transformacja i upadek dolara amerykańskiego wydaje się być nieunikniony. Zarówno czynniki wewnętrzne, jak i zewnętrzne, przerażająco, ale realistycznie wskazują na nieodwracalny upadek społeczeństwa amerykańskiego i dolara amerykańskiego. Przytłaczająca większość zachodnich ekonomistów i innych ekspertów ekonomicznych nie była w stanie zrozumieć ani zaakceptować możliwości, że obecny status międzynarodowej waluty rezerwowej (dolara amerykańskiego) może w jakiś sposób osłabnąć, a nawet załamać się. Wspólny chińsko-rosyjski schemat dedolaryzacji został prawie całkowicie niezauważony przez zachodnich badaczy. Konsekwencją jest to, że życie jakiegokolwiek waluty fiducjarnej, w tym walut rezerwowych, nie jest wieczne.

Co się później stanie?

Jak wspomniano powyżej, na wideoszczytce z 15 grudnia 2021 r. Putin i Xi obiecali opracować wspólną chińsko-rosyjską platformę płatniczą (alternatywę dla SWIFT) oraz znacznie zwiększyć krajowe waluty w handlu dwustronnym, a także w handlu międzynarodowym. Celem tego wspólnego projektu chińsko-rosyjskiego jest stworzenie sieci eurazjatyckiej, która ma konkurować z SWIFT, globalnym systemem przesyłania wiadomości między bankami. Począwszy od Rosji, Iranu i Chin (RIC), mechanizm ten ma potencjał do zjednoczenia narodów Szanghajskiej Organizacji Współpracy (SCO), Eurazji Unii Gospodarczej (EAEU), ASEAN, BRICS i innych regionalnych organizacji handlu/bezpieczeństwa. Połączona waga geoelektyczna wszystkich tych graczy nieuchronnie przyciągnie wielu innych na globalnym Południu a nawet z Europy.

Kiedy ta nowa platforma zostanie utworzona, oczywiście w 2022 r., będzie miała głębokie i fundamentalne konsekwencje, nie

tylko na rynku walutowym, ale w całym układzie sił między wielkimi mocarstwami. Wszystkie pewniki zostaną przywrócone.

Autorstwo: Seppo Niemi

Korekta tłumaczenia automatycznego: SpiritoLibero

Źródło oryginalne: Greatpowerrelations.com

Źródło polskie: Kurier-Poranny.blogspot.com